

UDVARHELY VÁRMEGYE HIVATALOS LAPJA

Megjelenik minden csütörtökön.

Negyedik évfolyam.

6. szám.

Szerkeszti:

Székelyudvarhely, 1906. február hó 8.

Előfizetési ára: községeknek, valamint kör- és községi jegyzőknek egész évre 6 korona. Egyes szám ára 50 fillér.

Dr. Keith Ferencz
várm. tb. főjegyző.

Kiadja: Becsek D. Fia könyvnyomdája Székelyudvarhely, Árpád-utca 3. sz., hová az előfizetési pénzek küldendők.

I. Vármegyei szabályrendeletek és közérdekű határozatok.

39.

Szabályrendelet, Udvarhelyvármegye törvényhatósági közutain alkalmazott utkaparók nyugdíjazásáról.

I. Fejezet.

A nyugdíjalap létesítése, célja és részesei:

1. §. Udvarhelyvármegye közönsége a törvényhatósági közutakon alkalmazott és véglegesen kinevezett utkaparóknak nyugdíj-intézete czimén, 1903. január 1-ével kezdődő hatálylyal nyugdíjalapot létesít oly célból, hogy azok valamint özvegyeik és árváik az ezen szabályrendeletben előirt feltételek beálltának esetén, megfelelő ellátásban részesüljenek.

2. §. A nyugdíjintézetnek feltétlenül és kötelezőleg részesei a véglegesen kinevezett törvényhatósági utkaparók.

3. §. A nyugdíj alap alakul:

a) Ezen szabályrendelet életbeléptekor szolgálatban levő valamennyi igényjogosult utkaparó által havonként 2 koronás részletekben törlesztendő 24 korona összeget tevő törzsjárueléből.

b) Ezen szabályrendelet életbelépte után fel fogadandó utkaparók által 12 havi részletben törlesztendő évi fizetésök után számított 24 koronányi összeg törzsjáruelékából.

c) A nyugdíjegylet tagjai által évenként fizetésük után levonandó 1 és $\frac{1}{2}\%$ állandó járulékból.

d) A vármegyei utialap VII. rovata által 1903. évi január 1-étől számítandó és évenként fizetendő 600 korona járulékból.

II. Fejezet.

4. §. A nyugdíj-alap a 2. §-ban megnevezett

részeseknek tulajdona. A vármegye közgyűlése és a m. kir. kereskedelemügyi miniszter felügyelete alatt áll, ügyeit maguk az intézeti tagok a jelen szabályrendelet értelmében a 7. §-ban elősorolt tagokból álló választmány által intézik.

5. §. Az alap vagyona gyümölcsözés végett csak magyar állam papirokban, az állam által tőkájükre és kamataikra örökre biztosított érték-papirokba, magyar földhitelintézeti záloglevelekbe és a törvényhatósági bizottság közgyűlése által névszerinti szavazás mellett kijelölt takarékpénztárakba helyezhető el.

Magán feleknek kölcsönképpen bármely biztosíték mellett sem adható ki; a vármegye közönségének azonban kellő biztosíték mellett kölcsönadható.

6. §. Az alapnak a 3. §-ban megjelölt kamatjövödelme a létesítés illetve életbe léptetéstől, tehát 1903. évi január 1-étől számított 10 év mulva vehető csak igénybe.

Ha nagyobb számú ellátások következtében a nyugdíjalapnak az ellátásra felhasználható jövedelmei a kiadásokat nem fedeznék, úgy a vármegye közönsége köteles leend önerejéből, esetleg az utalap terhére gondoskodni a nyugdíj-járandóságok csonkítatlan kifizetéséről.

7. §. A nyugdíjintézeti választmány: elnök, jegyző, pénztárnok, ellenőr és 8 választott tagból áll, kik közül 4-et a törvényhatósági bizottsági közgyűlés saját kebeléből, 4-et pedig a nyugdíj intézeti tagok sorából, azoknak az alispán által minden hat évben a tisztujítás után összehívott rendes közgyűlése választ.

A választmány elnöke az alispán, ennek akadályoztatása esetén a főjegyző és ennek akadályoztatása esetén az árvaszéki elnök, jegyzője egyik vármegyei aljegyző, pénztárosa a kir. adóhivatal.

Az időközben meghalt, vagy lemondott tagok helyébe új tagokat a vármegye közgyűlése, illetve a nyugdíjintézeti tagoknak a 13. §. értelmében egybehívandó rendkívüli közgyűlése választ.

8. §. A választmány feladata:

a) az alap vagyonának felelősség terhe alatt való kezelése, illetve a kezelés ellenőrzése.

b) az ellátásért folyamodók kérvényei tárgyában a szabályrendelet értelmében való véleményadás.

c) a megállapított ellátásoknak, az alap kezeléséből fölmerült költségeknek és egyéb az alapot terhelő kiadásoknak utalványozása.

d) az ellátást élvezők által illetményeik kiszolgáltatására nézve emelt panaszok megvizsgálása és a törvényhatósági bizottsághoz véleményes javaslatokkal való betérjesztése.

e) a nyugdíjalapnak fentebb elősorolt ügyeit ülésben, szavazat többséggel elintézi; az ülésről rendes jegyzőkönyvet vezet, ebbe az ülésben részt vett tagoknak neveit, a tárgyalt ügyeket, s ezeknek elintézésére vonatkozó határozatait, nemkülönben a nem egyhangú szavazásnál a szavazatokat névszerint iktatja be.

Érvényes határozat hozatalhoz az elnökön kívül legalább hat tagnak együttes jelenléte és általános szótöbbsége szükséges.

A szavazatok egyenlő megosztásának esetén az elnök szavazata dönt.

9. §. A választmány véleménye alapján minden a nyugdíjazást illető vagy ezzel összefüggő kérdésekben első fokulag a törvényhatósági bizottság közgyűlése határoz.

Ennek határozatai ellen, — a mennyiben az 1896. évi XXVI. t.-cz. 45. §-ában megállapított esetekre vonatkozik, — a m. kir. közigazgatási bírósághoz panasznak van helye; egyéb esetekben pedig a m. kir. kereskedelemügyi Miniszterhez lehet felfolyamodni, aki végérvényesen dönt.

10. §. Az elnök képviseli a nyugdíjintézetet és ennek választmányát a hatóságok és magánosok irányában; összehívja a választmányt és a közgyűlést; kitűzi a napirendre kerülendő tárgyakat; a választmányi és közgyűlési ülésekben elnököl; aláírja a hitelesített jegyzőkönyvet s a választmánynak és a közgyűlésnek minden kiadványát, megtartja a pénztári vizsgálatot, melyet egyik választmányi tag megokolt indítványára is megtartani tartozik. Az elnökhöz benyújtandó minden folyamodvány, neki bejelentendő a közgyűlés előtt minden esetleges indítvány.

11. §. A jegyző vezeti a jegyzőkönyveket, ellenjegyzi mindazon okiratokat, melyeket az el-

nöknek kell aláírnia. Összcállítja a nyugdíjalapról a vármegye tavaszi közgyűlése elé terjesztendő évi jelentést.

12. §. A nyugdíjalap vagyonát a kir. adóhivatal a többi vármegyei alapok kezelésére vonatkozó törvényes rendelkezések értelmében kezeli.

13. §. A hat évenként tisztújítás után tartandó rendes közgyűlésen kívül, a nyugdíjalap részesei rendkívüli közgyűlését csak azon esetben hívja össze az alispán, ha azt valami okból megüresedett választmányi tagságnak betöltése, vagy más valami rendkívüli körülmény tenné szükségessé. Az ily rendkívüli közgyűlésre az elnök az alap részeseit és a törvényhatósági közgyűlés által saját kebeléből választott négy választmányi tagot egyenként meghívja, kijelölvén a tárgyat, mely felett határozni kell. A szavazás minden esetben titkos és csak személyesen gyakorolható. Érvényes határozat hozatalhoz, a tagok felének jelenléte s azok általános szótöbbsége szükséges. Ha azonban a közgyűlésre a tagok határozathozatalhoz megkívánt számban meg nem jelennek, az elnök új közgyűlést hív egybe, oly figyelmeztetéssel, hogy azon a jelen levő tagok szótöbbséggel bírnak. A nyugdíjintézet 10 részessének írásban beadott kérelmére az alispán rendkívüli közgyűlést összehívni tartozik.

14. §. A szabályrendelet módosítását célzó javaslatok tárgyalása a nyugdíj-intézeti közgyűlés hatásköréhez tartozik.

Ezenkívül a szabályrendelet bárminemű módosítása a vármegye közgyűlésének és a kereskedelemügyi Miniszternek helybenhagyását igényli.

15. §. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítését az elnök és jegyző eszközlik.

III. Fejezet.

Az utkaparók ellátása.

16. §. A nyugdíj-intézetnek minden tagja, aki a 2. §-ban meghatározott minőségben van alkalmazva, jelen szabályrendelet életbe léptétől, tehát 1903. év január hó 1-étől, illetve a később kinevezettek hivatalba lépésüktől számított 10 év múlva s illetve az alább felsorolt esetek bármelyikében életfogytáig, illetőleg egészsége helyreálltáig, az alábbi d) alatti esetben netaláni újabb alkalmaztatásig járó nyugdíjra tarthat igényt.

Nevezetesen:

a) ha lelki fogyatkozás, vagy súlyos természetű betegség miatt, hivatalos kötelességeinek teljesítésére véglegesen vagy legalább tartósan képtelenné válik.

b) ha 65 évét betöltötte.

c) ha a köteles 40 évi szolgálati időt kitöltötte.

d) ha állomások szervezése vagy azok megszüntetése következtében megfelelő állomásra el nem helyezhető.

17. §. A nyugdíjazás rendszerint csak az igény jogosult kérelmére történhet; az előző §. a) pontja esetében azonban hivatalból is az alispán által megindítható a nyugdíjazási eljárás. Ennélfogva a lelkifogyatkozás vagy betegség miatti szolgálatképtelenség mindig közhatósági orvos bizonyítványával igazolandó, jogában maradván a nyugdíjazó hatóságnak az orvosi bizonyítványban foglaltak valódiságát más hatósági orvos, esetleg orvosok által felülvizsgáltatni.

Ha a szolgálatképtelenség állandó jelleggel bír, a nyugalomba helyezés véglegesen történik, ellenben habár tartós de csak időleges jellegű szolgálatképtelenség esete forog fenn, csak ideiglenes nyugalomba helyezésnek van helye.

A kik 65-ik évüket betöltötték, vagy pedig a köteles 40 évi szolgálati időt kiszolgálták, azok saját kérelmükre és szolgálatképtelenségök megállapítása nélkül nyugdíjazhatók s ez esetben végleges nyugalomba helyezendők.

Ellenben azok, kik állomások változtatása következtében el nem helyezhetőek, mindig csak ideiglenes nyugalomba helyezendők.

18. §. Az ideiglenesen nyugdíjazottak azon esetekben helyezettnek állandó nyugalomba, ha 65-ik évüket elérték vagy előbb véglegesen szolgálatképtelenné váltak.

Az ideiglenesen nyugdíjazottak, ha az ideiglenes nyugdíjazás okai megszűnnek, a tényleges szolgálat kötelekébe visszavehetőek és részökre kijelölt állomást elfoglalni kötelesek, ellenkező esetben nyugdíj igényüket veszítik.

Azoknál, kik testi betegség vagy szellemi fogyatkozás miatt helyeztettek ideiglenes nyugdíjba, a vármegye alispánjának jogában áll orvosilag megállapítani, hogy az ideiglenes nyugdíjazás feltételei még fennállanak-e?

19. §. Az igényelhető nyugdíjösszegének megállapításánál irányadóul szolgál:

a) a beszámítható szolgálati idő tartama és
b) a szolgálatban utóljára huzott beszámítható javadalmazás összege.

20. §. Beszámítható szolgálati időnek tekintetik azon időtartam, melyet az utkaparó az ellátási idény megállapításától visszafelé egész az első hivatalos eskü letételéig szakadatlanul és egyfolytában töltött s illetve a jelenleg alkalmazott utkaparókra azon szolgálati idő, melyet a nyugdíjazandó utkaparó 1903. év január 1-től, mint ezen szabályrendelet hatályának kezdőpontjáig szakadatlanul és egyfolytában töltött.

21. §. Ha a nyugdíjintézeti részes hivatalos eljárás közben szenvedett baleset folytán szolgálatképtelenné válik, vagy ezen szolgálatképtelenségét, sőt halálát ezen baleset, vagy pedig járvány alkalmával történt működése okozta volna, szolgálatképtelenség esetén ha beszámítható szolgálati ideje még 10 évre nem terjedne is, ő, illetőleg halála esetén özvegye és árvái ugyanazon ellátásban részesítendők, mintha már tíz évet szolgált volna, ha pedig beszámítható szolgálati ideje a tíz évet meghaladja, akkor az ellátás kiszabásánál beszámítható szolgálati éveikre további öt év számítandó.

22. §. A ki 10 évig ezen törvényhatóság területén rendszeresített állomásoknak valamelyikén folytonos szolgálatban áll, s ezen alapon állandó ellátásra tarthat igényt, annak ezen vármegyei szolgálatát közvetlenül megelőző azon szolgálati ideje is beszámítandó, melyet 1893. évi január hó 1-je óta az állam vagy más hazai törvényhatóság beszámítható szolgálatában töltött. A mennyiben az illető az államnál, vagy más törvényhatóságnál, hol korábban szolgált, sem végkielégítést, sem egyéb ellátást korábbi szolgálati éveit alapján nem kapott, illetve nem élvez s ugyanott hasonló viszonyosság fenn áll.

A végleges alkalmazást közvetlenül megelőzőleg helyettesi és ideiglenes alkalmazásban eskütétel mellett töltött szolgálati idő, a szolgálati idő tartamának megállapításánál számba veendő.

23. §. A szolgálati idő folytonosságának számításánál félbeszakításnak nem tekintendő, ha a nyugdíjintézeti tag:

a) ideiglenesen nyugdíjaztatott, de ismét tényleges szolgálatba állott,

b) a nyugdíjigény fentartás biztosításának kieszközlése mellett az alkotmányos kormány vagy társhatóság szolgálatába átment, de ennél tényleges szolgálatának félbeszakítása nélkül visszatért,

c) felfüggesztett állapotban volt, de állásába ismét visszahelyeztetett és végre

d) egyhuzamban egy évet meg nem haladó időt szabadságon töltött. Ezen esetekben az ezen alap által való ellátás alkalmával az előbb és ezen állapotokban eltöltött vármegyei szolgálati idő és a fokozatos állandó ellátás mérvének alapjául beszámítandó lesz, természetesen ide nem értve azon időt, melyet az illető nem ezen vármegye szolgálatában töltött el.

24. §. Az állandó ellátás alapját képező javadalmazásnak csak az utóljára huzott rendszeresített évi bérösszeg tekintendő.

25. §. Az ellátás mindig egész koronákban

megállapítandó, az 50 fillérnél nagyobb összeg egy egész koronának veendő, az 50 fillérnél kisebb összeg pedig figyelmen kívül hagyandó.

26. §. Az állandó ellátás azon naptól követő hó elsejével folyósítandó s fizetendő ki előleges havi részletekben, melyen a jogczim arra beállott s azon hó végével szüntetendő be, melyben jogczime megszűnik, ellenben az egyszersmindenkorra szóló ellátás megállapítása után azonnal utalványozandó és kifizetendő, ez utalványon pedig mindazon feltételek, melyekhez a fizetés teljesíthetése kötve van, kiteendők és ezen utalvány az érdekelt félnek is kiadandó.

Az ellátásra jogosítottak ebbeli igényük érvényesítését jogczimok beálltával számítandó egy év alatt kötelesek kérelmezni.

Egy éven túl az állandó ellátás a kérelem beadását követő honaptól kezdve jár.

27. §. A nyugdíjintézeti tagoknak évi nyugdíja 10—20 évig terjedő beszámítható szolgálati idő után az utóbb élvezet beszámítható évi bérnek $\frac{1}{3}$ -ában, 20-tól 30 évig terjedő idő után $\frac{1}{2}$ -ben, 30—40 évig terjedő szolgálati idő után $\frac{3}{4}$ -ben, 40 éven felül pedig a beszámítható évi bérnek teljes összegében állapítatik meg.

28. §. A nyugdíj élvezete ideiglenesen felfüggesztetik:

a) ha a nyugdíjazott az államnál vagy társatársaságnál állandó évi fizetéssel egybekötött alkalmazást vállal, ezen alkalmaztatás tartamára oly mérvben, melyben újabb fizetése a nyugdíjjal együtt meghaladja azon beszámítható javadalmaszást, mely az élvezett nyugdíj kiszabásánál alapját képezte és

b) ha a nyugdíjazott valamely nem becstelentő büntény vagy vétség miatt szabadságvesztéssel büntetetik és pedig a szabadság büntetés tartamára.

29. §. Az ellátásra való igény megszűnik:

a) ha valaki állomásáról önként lemondott,

b) ha valaki állomását önként elhagyva, arra felhívás daczára sem tér vissza és a miatt fegyelmi uton hivatalvesztésre ítéltetett.

c) ha valaki valamely büntetendő cselekményért hivatalvesztésre ítéltetett,

d) ha valaki a szolgálatból büntetésképp elbocsátatik és végre

e) ha valaki oly cselekmény elkövetése után mely hivatalból való elhocsátását vonta volna maga után, megszökik, vagy bármely más okból ezen cselekmény miatt ellene bünvádi, vagy fegyelmi eljárásnak helye nem lehet, mely esetekben azonban az egyszersmindenkorra szóló ellátásból való kizárás a fegyelmi eljárás megfelelő alkal-

mazása mellett mondatik ki. A c) és é) pontban megjelölt esetekben a már megszabott és folyóvá tett állandó ellátás is azonnal beszüntetendő.

30. §. A nyugdíj végleg megszűnik:

a) ha az illető nyugdíjas a magyar állam polgára lenni megszűnik, vagy pedig

b) a vármegye szolgálatában rendszeresített állomásra ismét alkalmaztatott, továbbá

c) ha nyereség vágyból eredő bűncselekményért vagy abban való bűnrészesség miatt büntető uton jogerejüleg hivatalvesztésre elítéltetett; és végre

d) ha a nyugdíjas meghal.

31. §. A nyugdíjalapba befizetett járulékok általában véve vissza nem fizettetnek, ha azonban a 16. §-ban említett körülmények az 5 évi beszámítható szolgálati időn túl bekövetkeznének, befizetéseiket kamat nélkül visszakapják.

IV. FEJEZET.

Az özvegyek és árvák ellátása.

32. §. Állandó ellátásra ha az erre szükséges s alább megjelölt kellékek megvannak, csak a nő, s illetőleg avval nemzett gyermekek tarthatnak igény, kinek férje illetőleg atyjuk nyugdíjigényére jogosító alkalmazásban legalább öt évig szolgált és illetőleg azon özvegy ki:

a) férjével a tényleges beszámítható szolgálat ideje alatt vagy azt megelőzőleg lépett házasságra;

b) férjével halála előtt legalább egy évig törvényes házasságban élt és férje elhunytakor attól törvényesen elválva nem volt.

33. §. Az előző 32. §-ban megkivánt általános kellékeken kívül az alábbi pontokban felsorolt esetekre még a következő külön rendelkezések állapítatnak meg:

1. Azon nő, ki a szolgálati idő kitöltése, vagy 65 éves korának betöltése után nyugdíjazott egyénhez ment férjhez, valamint az ezen házasságban nemzett gyermekek ellátásra igényt nem tarthatnak, kivéve, ha a férj a tényleges szolgálatban újra alkalmaztatván, legalább három évig szolgált.

2. Azon nő, ki 60 évesnél idősebb férjhez ment nőül, állandó ellátásra csak az esetben tarthat igényt, ha férje a házasság megkötése után legalább még három évig szolgált, vagy ha a házasságból gyermekek származnak, vagy azáltal gyermekek törvényesítettnek.

Ezen esetben a házasságból származó vagy az által a törvényesített gyermekek is az általános szabályok szerint igényjogosultaknak tekintendők.

3. Azon nő, ki a férj halálakor férjével nem

él együtt, ha csak be nem bizonyítja, hogy az együtt nem élés nem az ő hibájából következett be, a férj után semminemű ellátásra igényt nem tarthat, gyermekei azonban ha a feltételek különben megvannak, ellátási igényvel bírnak, és szülők nélküli árváknak tekintendők.

4. Azon nő, a ki erkölcstelen életet folytat, vagy valamely büntetendő cselekményért hivatalvesztésre ítéltetik, ellátási igényeit szintén nem érvényesítheti, s ha már állandó ellátásban részesül, azt elveszti, gyermekei azonban, ha a feltételek különben megvannak, ellátási igényvel bírnak, s szülők nélküli árváknak tekintendők.

34. §. Az útkaparó özvegyének ellátása a férj beszámítható utolsó javadalmazásának egyharmad részéből áll.

35. §. Az özvegy özvegyi nyugdíjából nem csak saját gyermekeit, hanem férjének előbbi házasságából hátramaradt gyermekeit is eltartani köteles, s a mennyiben ebbeli köteletségének nem tenne eleget, nem csak a nevelési járulék elvonható tőle, hanem saját nyugdíjából is gyámhatóságilag megállapítandó összeggel a gyermekek eltartásához és neveléséhez járulni tartozik.

36. §. Azon özvegy, kinek a jelen szabályrendelet értelmében folytonos ellátásra van igénye és kinek férje halálakor még anyagi ellátásban álló édes vagy mostoha gyermeke van, vagy gyermekei vannak, illetőleg teherben van, azon gyermekei számára, kik a szabályszerű kort (38. §.) még nem érték el, és az elhunyt férjtől származnak, nevelési járulékot is kap mindaddig, míg ezek a gyerekek a 38. §-ban irt kort elérik.

Nevelési járulékot kapnak továbbá a szabályrendelet által meghatározott kort még el nem ért szülőtlen árvák is, ha anyjuk s illetőleg mostoha anyjuk, atyjuk után folytonos ellátásra igényt tarthatott volna.

Ha az özvegynek állandó ellátásra van igénye, az a körülmény, hogy a gyermekek tényleges szolgálati ideje alatt vagy nyugdíjas állapotban nemzettek-e, a nevelési járulékra befolyással nincsen.

37. §. A nevelési járulék az anya járulékát képezi, s azzal nem a gyermek, hanem az anya s esetleg a gondnok vagy a gyám rendelkezik.

38. §. Az utkaparó gyermekei 16 éves, leánygyermekei 14 éves koruk betöltéséig részesülnek a nevelési járulékban.

39. §. A nevelési járulék atyátlan árvák számára fejenként és külön minden árva részére, az anyát megillető ellátásnak egyhatod ($\frac{1}{6}$) részében állapíttatik meg.

A nevelési járulékoknak valamennyi gyer-

mekre eső összege azonban az özvegyi ellátás összegét meg nem haladhatja.

Ha tehát hat gyermeknél több látandó el nevelési járulékkal, minden egyes gyermek számára csak azon járulék utalványozandó, mely az özvegyi ellátás összegét elosztva a gyermekek számával egy gyermekre esik. De ha később egy vagy több gyermek nevelési járuléka megszűnik, ezek megszűnt járuléka is a többinek osztandó szét, s az özvegyi ellátással felérő egész összeg valamennyi gyermek részére mindaddig meghagyandó, míg egynek-egynek járuléka annak $\frac{1}{6}$ át el nem éri.

40. §. Szülőtlen vagy atyátlan árvák, kiknek anyja azon okot kivéve, hogy férje öt évig nem szolgált, s még a 43. §. határozmányai szerint sem tarthat folytonos ellátásra igényt, bármi más oknál fogva ellátásban nem részesül, vagy azt újabb férjhezmenetele folytán, vagy más oknál fogva elvesztette, a szabályrendeletben meghatározott koruk eléréséig nevelési járulékké az atyátlan árvák számára kijáró nevelési járuléknak másfélszeres összegét kapják.

41. §. Eltűnt és fel nem található utkaparó nejeinek és gyermekeinek, ha egyébként a szabályos feltételek megvannak, az özvegyek és árvák számára jelen szabályrendelet által megállapított ellátás ideiglenesen és mindaddig utalványoztatik, míg a férj, illetőleg az apa elő nem kerül, vagy törvényesen halottnak nem nyilváníttatik, a menyinyben az ellátás élvezetére jogosító szabályos feltételek létezni többé meg nem szűnnek.

42. §. Az a körülmény, hogy a férj a tényleges szolgálat tartama alatt vagy már nyugdíjazott állapotban halt-e meg, az özvegy és gyermekek állandó ellátásának jogosultságára befolyással nincsen, ha a férj azonban nyugdíjazott állapotban halt el, az özvegy és gyermekek járandósága sem egyenként sem pedig együtt véve nem lehet nagyobb, mint az a nyugdíj, melyet a férj élvezett.

43. §. Azon utkaparók özvegyei és árvái kiknek férje, illetőleg atyjuk életét a szolgálat teljesítése közben szenvedett baleset vagy járvány alkalmából történt működése következtében vesztette el, a 33. és 46. §§-okban foglalt korlátozások fenntartásával a 31. §-ban megállapított folytonos ellátásra akkor igényt tarthatnak, ha férjök öt évi szolgálattal ugyan nem bír, de a 32. és 33. §§-okban előirt egyéb feltételek megvannak.

Ezen kedvezmény az ideiglenesen alkalmazottak családjára is kiterjed.

44. §. Özvegyek és árvák, ha folytonos ellátásra igényük ugyan nincsen, de férjök, s ille-

tőleg atyjuk nyugdíjigényére jogot adó állomáson vagy minőségben volt alkalmazva, s özvegyeknél a 32. §. a, b, c, pontjaiban előirt feltételek megvannak, a 33. §. 1-ső pontjában megjelölt esetek kivételével visszakapják a férj által befizetett nyugdíjjáruelkokat kamat nélkül végkielégítés-képpen.

45. §. Özvegyek és atyátlan árvák ellátási igénye az atya halálával, utószülötteknek a születés napjával, szülötlenül tekintendő árvák ellátási igénye mindkét szülő elhaltával s esetleg azon napon áll be, melyen az anyának nyugdíj igénye bármely okból megszűnik.

46. §. A folytonos özvegyi ellátásra és a nevelési pótlékra való igény a 33. §. 4. pontjában megjelölt eseteken kívül megszűnik:

1. Özvegyi nyugdíjra nézve, ha az özvegy ismét férjhez megy vagy meghal.

2. Árvákra nézve általában, ha a szabályszerü kort elérik vagy meghalnak.

3. Ha az árva oly állami, közhatósági vagy intézeti ingyenes ellátásban részesül, melynek értéke a nevelési járulékot meghaladja, vagy ha a leány gyermek férjhez megy; de ezen nevelési járulékra való igény újból feléled, ha az ingyenes ellátás a 38. §-ban előirt kor elérte előtt megszűnt.

4. Ha az árva valamely büntetendő cselekményért hivatalvesztésre ítéltetik, valamint elvonhatja azt a nyugdíj választmány akkor is, ha 6 hónapnál hosszabb ideig tartó szabadságvesztésre ítéltetik.

5. Atyátlan árváknál azon nappal, midőn az anya elhal, férjhez megy, vagy bármely okból nyugdíja megszűnik, s az árvák a szülötlenül tekintendő magasabb nevelési járulékra nyernek igényt.

6. A szülötlenül tekintendő árváknál, ha az anya nyugdíj igénye feléledvén, az anyátlan árvák számára meghatározott nevelési járulék kezdődik.

V. Fejezet.

47. §. A nyugdíjazott, vagy végkielégítésben részesített egyének szolgálatából eredő vármegyei követelések a nyugdíj vagy végkielégítésre is érvényesíthetők, s amennyiben a nyugdíjazás vagy kielégítés folyósításakor már közigazgatási vagy bírói uton megvannak állapítva, magánosok követelése ellenében elsőbbséggel bírnak (1885. XI. t. cz. 60. §).

Ily vármegyei követelések azonban az özvegyi nyugdíjra, az árvák nevelési járulékára, valamint a végkielégítésekre nem érvényesíthetők, kivéve ha azokat az özvegy önként ajánlotta fel.

48. §. A jelenleg szolgálatban álló utkaparók és családjaik, amennyiben jelen szabályrendelet

értelmében nyugdíj jogosultságot nem szereznek: a közuti alap terhére kegydíjban vagy végkielégítésben részesítendő, a melynek mérvét a törvényhatósági bizottság közgyűlése esetről-esetre hozandó, és a kereskedelemügyi miniszterhez jóváhagyás végett felterjesztendő határozatban állapítja meg.

49. §. Ezen szabályrendelet. törvényszerü kihirdetés és miniszteri jóváhagyás után hatályba lép.

50. §. Ha a nyugdíjintézmény fenntartásának szükségessége bármely oknál fogva megszűnik, annak megszüntetése és a nyugdíj alapnak mely célra leendő fordítása iránt kereskedelemügyi miniszteri jóváhagyás mellett a vármegye közgyűlése határoz.

Megállapított és elfogadott Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyt 1905. évi október hó 18-án tartott II. rendes közgyűléséből 423—905. szám alatt hozott határozatával.

Damokos, s. k. alispán.

83979, I. szám.

Jóváhagyom!

Budapest, 1905. decz. 23.

A miniszter megbízásából
Olvashatatlan aláírás s. k.
miniszteri tanácsos.

239—906. szám. alisp.

Az Udvarhelyvármegye törvényhatósági közutain alkalmazott utkaparók nyugdíjazásáról alkotott és a vármegyei hivatalos lap 1905. évi 42. számában is egész terjedelmében közzétett vármegyei szabályrendelet magy. kir. kereskedelemügyi miniszter ur által 83979—905. szám alatt jóváhagyott.

A szabályrendelet intézkedései a szabályrendelet 1. §-a értelmében 1903. évi január hó 1-től kezdődő hatálylyal bírnak.

Székelyudvarhely, 1906. jan. 31. én.

Alispán helyett
Ádám Albert, főjegyző.

III. Általános jellegű, de további intézkedést nem igénylő rendeletek, értesítések és más közlemények.

40.

Nagyságos alispán úr!
Hivatkozással azon általános elismerésre, me-

lyet intézetemnek a legtökéletesebb hollandi eljárás szerint termelt tehénhimlő-oltóanyaga a vármegyei hivatalos oltások és újraoltásoknál már több, mint egy évtized óta magának a legszélesebb körben kivivott s a mit legjobban bizonyítanak a részben lább közölt azon hiteles nyilatkozatok és szakvélemények, melyek a vármegyék és oltó orvosok részéről ide beérkeztek, azon tiszteletteljes ajánlatomat vagyok bátor tenni, hogy: a vármegyei jelen évi általános védhimlőoltáshoz szükséges tehénhimlő nyirkot sziveskedjék intézetemből beszereztetni.

Az oltóanyag ára: szeniélyenként hat (6 fillér) csomagolás és portómentesen.

Ezen minimális árral szemben kötelességét vállal az Intézet a következők iránt:

1. A nyirok kijelölendő mennyiségben egyenesen az oltó-orvosokhoz küldi.

2. Minden egyes oltó-kör részére utólagos elszámolás mellett hitelbe szolgálja ki az oltóanyagot, melynek ára az évnek november hó 1-ső navjáig kiterjedhetőleg egyszerre vagy tetszés szerinti részletekben fizethetők; és végül:

3. Ha bármely az intézettől független külső tényező folytán is a fogamzási százalék esetleg hiányosnak bizonyulna, az utánoltásra szükséges mennyiséget egészen díjtalanul utánpótolja.

Azon esetre, ha Nagyságod a nyirkszállítás feladatával intézetemet bizná meg, tisztelettel kérem a nagyrabecsült intézkedéséhez képest megálapítandó oltási eljárási tervezetet a beoltandók számának és az oltó-orvosok czimeinek pontos lajstromával együtt annak idején ide beküldetni, mert ennek megfelelően minden további rendelkezés vagy utasítás nélkül az oltó-orvos kollegáknak mindig esetről-esetre a szükségelt mennyiség a kitűzött napokra kifogástalan pontossággal fog elküldetni.

Ezen berendezésnek kiváló czélszerűsége és egyszerűsége már nem egy hatóság kész elismerését vivta ki s indította ujabban többeket arra, hogy évi összes oltóanyag szükségletüket központilag, hivatalos számlájukra és egyszerre rendeljék meg Intézetemből. De ha a Nagyságos alispán úr ettől eltérő bármely más eljárást ohajtana életbeléptetni — ebben Intézetem teljes készséggel becses rendelkezésére áll.

Végül azon reményemnek adva kifejezést, hogy méltányolni sziveskedik azon kézséges igyekvésemet, melylyel a himlő-anyag beszerezhetését eddigi magas árának jelentékeny mérséklésével könnyíteni ohajtottam, kérem intézetemet nagyrabecsült támogatásában részesíteni és becses megbízásával kitüntetni.

A Nagyságos alispán urnak

Teljes tisztelettel

Dr. Incze Béla, s. k. intézeti tul

O.-Láposbánya, postabélyeg kelte.

(u. p. Horgospataka.)

Sz. 981—1906. alisp.

A három járási főszolgabírónak Székelyudvarhely város polgármesterének, valamennyi község előljáróságának és az oltó-orvosoknak.

Dr. Incze Béla tehén-himlő nyirk termelő intézetének ajánlatát közlöm.

Székelyudvarhelyen, 1906. febr. hó 3-án.

Dr. Damokos, alispán.

41.

18. szám. M. kir. bábaképezde Nagyszeben.

Nagyságos alispán úr.

A nagyszebeni m. kir. bábaképezde igazgatósága ezuttal közhírré teszi az 1906. évi nyári bábatanfolyamnak megnyitását.

Az oktatás magyar, német és román nyelven ingyenes.

A hallgatók felvétele erkölcsi bizonyítvány és keresztlevél bemutatása mellett történik az igazgató-tanárnál

A nyári tanfolyam kezdődik 1906. márczius hó elején és végződik 1906. július hó végén. Ezen nyári tanfolyam az oktatás magyar, román és német nyelven történik. A nyári tanfolyamra tizenöt bábánövendék számára szabad lakás nyújtatik.

Ezen hirdetés azon hivatalos kéressel bocsátja közzé az igazgatóság, hogy azt a vármegye községeiben kihirdetni és oda működni sziveskedjék, hogy alkalmas asszonyok minél nagyobb számban jelentkezzenek.

Végül arra kéri fel az igazgatóság a Nagyságos alispán urat, hogy a Nagyméltóságú Belügyminisztériumtól ösztöndíjazott bábánövendékek névsorát minél előbb tudomásra hozni sziveskedjék, hogy számukra az internátusba hely tartassék.

Az 1906—1907 téli tanfolyam 1906. október hó elején kezdődik és végződik 1907. február végén.

Nagyszeben, 1906. január hó 1-én.

(P. H.)

Név olvashatlan
nagyszebeni m. kir. bábaképezde
igazgató-tanára.

951—1906. alisp.

A három járás főszolgabírójának Székelyudvarhely város polgármesterének és valamennyi község előljárójának.

A nagyszebeni m. kir. bábaképezde igazgatóságának fenti értesítését közhírré tétel céljából közlöm.

Székelyudvarhely, 1906. évi febr. hó 3-án.

Dr. Damokos, alispán.

42.

Másolat: Kereskedelemügyi m. kir. miniszter 88155—1905. sz. (VI. A.) Valamennyi magyarországi másodfoku iparhatóságnak. Mihez tartás és a hatósága területén levő elsőfoku iparhatóság (iparhatóságok) megfelelő utasítása végett értesitem Czimet, hogy a m. kir. államvasútak talpfatelítő telepei az 1884. XVII. t.-cz. 183. §-ának g) pontja illetve a hivatali elődöm által 1899. évi január hó 10-én 42495—1898. sz. a. kiadott körrendelet értelmében, a mennyiben nem üzletszerűleg, hanem kizárólag az azokat fentartó m. kir. államvasútak részére szükséges talpfák előkészítése céljából tartatnak üzemben, — ipartelepeknek nem tekinthetők, minélfogva ezekre a telepekre az 1884. XVII. t.-czikkbe foglalt ipartörvény rendelkezései semmitekintetben sem nyerhetnek alkalmazást.

Önként értetődik azonban, hogy a mennyiben az államvasúti talpfatelítő-telepeken alkalmazott munkások saját érdekükben munkakönyv váltását tartják szükségesnek, — hivatali elődöm 1904. évi augusztus hó 3-án 49074. sz. a. kiadott körrendeletének megfelelőleg a munkakönyvvel való ellátás tekintetében époly elbánásban részesítendők, mint az egyéb ipari műhelyekben, vagy gyárakban alkalmazott segédek, vagy munkások, a nélkül azonban, hogy munkaviszonyukból származó jogaik és kötelességeik elbírálása az iparhatóságok elé tartoznék.

Budapest, 1906. január hó 15-én.

A miniszter megbízásából:

Téglás s. k. miniszteri tanácsos.

Szám 810—1906. alisp.

Székelyudvarhely, város tanácsának és mindeik főszolgabíró urnak.

Tudás és ahoz való alkalmazkodás végett másolatban közlöm.

Székelyudvarhely, 1905. jan. 29.

Dr. Damokos, alispán.

V. Pályázatok, hivatalos hirdetések és körövények.

Pályázati hirdetmény. Lemondás folytán *Szentábrahám* székhelylyel megüresedett *körbábai* állásra midőn pályázatot nyitok egyuttal felhivom az érdekelteket, hogy felszerelt folyamodványaitak folyó évi *február hó 28-ig* anná! is inkább adják be, mert a később beérkezett kérvényeket figyelembe nem veszem. Ezen állás jövedelme: 1. 100 korona rendes fizetés, 2. 40 korona lakbér, 3. 2 korona eljárási díj 8 napon át minden egyes születési esetenél. Székelykeresztúron, 1906. január 27. *Gálffy* főszolgabíró.

Sertésvész megszűnt és a zárlat feloldatott *Kápolnásfalva* községben. (908—1906. alisp.).

A rühkór a lovak között *fellépett* és a zárlat elrendeltetett *Zetelaka* községében. (909—1906. alispán).

Tenyészbika-vásár. Háromszékvármegye mezőgazdasági bizottsága folyó évi márczius hó 17-én *Uzon* községében (vasútállomás) országos jellegű tenyészbika vásárt rendez. A vásár, valamint az előző evekben, úgy most is legkedvezőbb alkalomnak kínálkozik tenyészbikák eladására és vásárlására. Háromszékvármegye Gazdasági Bizottsága nevében. Gróf *Haller* János, főispán, gazd. biz. elnök.

Talált hegedű. Jan. hó 23-án östve 5 órakor *Sándor Dénes* és *Simó Mihály* kiskalambfalvi lakosok, a kiskalambfalvi fedeles hidon egy hegedű (papir-tokot) és mellette felállítva a hid oldalánál egy hegedűt találtak. A hegedű tokjában egy 60 czm. hosszú, rajzolásnál használandó vonalzó, a hegedű vonója és egy üres tolltartó fadoboz találtatott; — hegedűtokon és a vonalzon *Portik Lajos* név van felírva, a hegedű nyakán *P. L. betű* van írva. — Tulajdonos a talált tárgyakat a kiskalambfalvi községi bírótól átveheti.

Siketnéma egyén kilétének nyomozás. A *Besztercze-Naszód* vármegyei közkörházban ápolt ismeretlen nevű siket-néma kiléte és illetősége nyomozandó. A siket-néma személyleírása a következő: *Név*: ismeretlen siket-néma (fiú). *Kora*: körülbelül 28—30 év. *Vallás*: ismeretlen. *Termete*: közép. *Arcza*: kerek. *Szeme*: szürke. *Szemöldöke*: gesztenyés. *Orra*: rendes. *Szája*: rendes. *Fogai*: épek. *Haja*: gesztenyés. Különös ismertető jele: fején több régebbi ütéstől származó forradás (*Besztercze-Naszód* vármegye alispánja 626—906. sz.)

Elveszett munkakönyv. *Orbán László* kápolnásfalvi lakos részére 38—901. szám alatt kiállított munka-könyvecskéje ismeretlen módon elveszett, megsemmisítése kéretik. (*Szentegyházfalvi* körjegyző 38—901. szám).

Talált órasúly. *Kisbacsoni Budi Samu* a folyó február hó 2-án *Rugonfalva* község között az országuton tiz drb. ércz inga órasúly talált, a melyet a *kisbacsoni* községi bíróhoz letétbe helyezett, a hol károsult azokat átveheti.

Körözendő egyének. *Szlabik Imre*, kinek neje a *Csorváson* lakó *Kovács Juliánna*, s ki mint bérkocsis legutóbb *Hódmezővásárhelyen* tartózkodott, körözendő és eredmény esetén illetőségi viszonyaira nézve kihallgatandó. (*Békésvármegye* alispánja 1474—906. sz.)

Kovács Antalné sz. *Gaidzienszky Paula* 48 éves, állítólag munkácsi születésű óvónő körözendő és eredmény esetén tőle 15 korona kórházi apó-lási díj behajtandó. (*Liptó vármegye* alispánja 281—906. szám).